

Editor: Luminița Bratu
Copertă: Flory Preda
Tehnoredactare: Florența Sava
Corectură: Ioana Patriche

Copyright @ 2019 Cătălin Fudulu
Copyright @ 2019 Editura Prestige

Foto coperta I: Strada bucureșteană Echinocțiului, după ploaie (1928).
Sursa: Biblioteca Academiei Române, Cabinetul de stampe.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FUDULU, CĂTĂLIN

România : corupție, crize și dezastre / Cătălin
Fudulu. - București : Prestige, 2019
Conține bibliografie
ISBN 978-606-8863-56-6

94

ISBN 978-606-8863-56-6

Notă: Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate
în această lucrare îi revine exclusiv autorului.

Tel.: 0732.55.88.33
www.edituraprestige.ro
www.facebook.com/edituraprestigeoficial

Cătălin Fudulu

ROMÂNIA

corupție, crize

și dezastre

PRESTIGE

București - 2019

Cuvânt înainte:	
<i>Bucuria de a incita</i>	5
Capitolul I	
ACADEMIA ROMÂNĂ	7
Raportul Xenopol (1898).....	7
Disensiuni academice (1908)	8
Raportul Kalinderu (1909)	9
Când academicienii se plimbă cu vaporul (1909).....	11
Capitolul II	
ACCIDENTE, CRIZE ȘI DEZASTRE	13
Dâmbovița inundă Bucureștiul (1865).....	13
Incendii la Expoziția Generala română (1906)	14
Preoții se ceartă pentru penitenciare (1907).....	16
Accidente feroviare (1911)	17
Incendiul din Bârlad (1911).....	18
Armata română se luptă cu holera (1913).....	20
Salariații statului se luptă cu frigul (1918).....	21
Criza grâului (1918).....	22
Dezastrul de la Pirotehnice (1924).....	24
Legăți-! (1925)	25
Pădurarul maltratată (1936).....	26
Bătăușii din Negreni (1937)	28
Jandarmi indisciplinați (1937)	29
Incidente cu jandarmi (1938)	31
România în haos (1945).....	33
Comprimarea personalului (1948)	34
Catastrofa de pe Vnukovo (1957)	36
Capitolul III	
CASA REGALĂ ROMÂNĂ	39
Regele Carol I – prima vizită oficială în Germania (1891)	39
Regele Carol I a fost așteptat de Regina Victoria (1892).....	40

Voiajul Regelui Carol I la Bruxelles (1892).....	44
Atac la conștiința regelui Carol I (1895).....	46
Regele Carol I vizitează Constanța (1895).....	47
Prima vizită a Regele Carol I în Rusia (1898)	48
Promisiunea Regelui Carol I (1902).....	50
Refuzul Regelui Carol I (1909)	51
Rușii vor sa-l detroneze pe Regele Ferdinand (1917)	53
Căsătoria principesei Elisabeta (1921)	56
Dezvelirea statuii Reginei Maria la Oradea (1921).....	57
Logodna principesei Mărioara (1922).....	58
Căsătoria principesei Mărioara (1922).....	60
Atentat la viața Regelui Ferdinand (1922).....	61
Capriciul principelui Nicolae (1926)	63
Divorțul principelui Carol (1928)	65
Regina Maria vizitează Scoția (1933)	66
Amanta regală Elena dispune „căderea“	
<i>Acropolisului</i> (1934)	67
Carol al II-lea – regele pribeag (1940)	69
Averea principelui Nicolae (1941)	71
Capitolul IV	
DIPLOMAȚIE	73
Biserica română din Turtucaia (1900)	73
Răscumpărarea liniei ferate Cernavodă - Constanța (1901)	74
Arestarea ambasadorului Diamandy (1918)	76
Poetul Lucian Blaga devine cancelar (1921)	77
Ziua drapelului României la Londra (1921)	78
Incidentul de la Razgrad (1933)	80
„Otrava“ sovietică (1939).....	81
Un diplomat sovietic dispăre la București (1939).....	82
Persecutarea aromânilor din Volo (1941).....	84
Americanii rechiziționează vasul „Mangalia“ (1941).....	85
Execuția civilului Balașkov (1942).....	86
Când sovieticii refuză dialogul (1946)	88
Direcția sovietică a livrărilor (1947).....	89
Când boxul creează disensiuni diplomatice (1948).....	90
Ambasadorii restanțieri (1953).....	92

Capitolul V	
FURTURI	95
Corupție la nivel înalt (1865)	95
Hoții de la căile ferate (1869)	103
Condamnarea doctorandului Iazimirski (1899)	104
Prejudiciu la Banca Bercovici (1907)	106
Sabotaj la I.A.R. (1938)	107
Dispariția monumentului ostașului sovietic din municipiul Iași (1998)	108
Capitolul VI	
LUCRĂRI PUBLICE	117
Afaceri cu pavarea străzilor Bucureștiului (1824-1911).....	117
Amenajarea Grădinii Cișmigiu (1842).....	125
București – orașul luminii (1866).....	128
Afaceri cu tramvaiele bucureștene (1871).....	129
Inaugurarea Ateneului Român (1888).....	137
Inundații în București (1893)	139
Bijuteria de la Cernavodă (1895).....	140
Parcul <i>Carol I</i> – „bijuteria“ creată pentru aniversarea Regelui Carol I (1906)	149
Dezvelirea monumentului Avântul Țării (1925).....	155
Restaurantul din Parcul <i>Carol I</i> (1939)	158
Capitolul VII	
MONUMENTE	160
Pentagonul din vestul României (1598).....	160
Simbolul Mariței (1878)	161
O statuie pentru primarul Pake Protopopescu (1893).....	163
Castelul bucureștean Țepeș (1906)	164
Mausoleul eroilor de la Comana (1926)	165
Mausoleul eroilor de la Mărăști (1928)	172
Mausoleul eroilor de la Toplița (1939).....	203
În loc de încheiere:	
„Scotocitorul“ în arhive, după faptele de toate zilele.....	207
<i>Bibliografie selectivă</i>	210

Capitolul I ACADEMIA ROMÂNĂ

Raportul Xenopol (1898)

La ședința Academiei Române din 4 martie 1898, A. Saligny (1854-1925), Iosif Vulcan (1841-1907) și A.D. Xenopol (1847-1920) au fost aleși în Comisia pentru examinarea lucrărilor Academiei din perioada 1897-1898. Concluziile comisiei au fost prezentate în ședința din 23 martie 1898. Raportul a fost citit de A.D. Xenopol, cel mai abilitat dintre membrii comisiei. Istoricul a precizat în introducere că rolul Academiei era acela de a concentra viața intelectuală a popoului român, cu scopul „de a ocroti pentru toate timpurile prețiosul odor”. Nu a uitat să menționeze că activitatea acesteia s-a desfășurat și cu sprijinul material al românilor din străinătate, așa cum a fost cazul lui Eugen Alexandriu din San Francisco, însă bazele acesteia au fost stabilite de Dimitrie A. Sturdza (1833-1914), care, din postura de Secretar General, nu a făcut rabat de muncă și de propria-i avere pentru propășirea așezământului.

Un alt punct sensibil atins de raport a fost menționarea pierderii a trei membri ordinari - Ion Ghica (1816-1897), Alexandru Roman (1826-1897), Gheorghe Chițu (1828-1897), și a unui membru corespondent al Academiei - Ștefan G. Vârgolici (1843-1897). Xenopol a făcut, pe scurt, o sinteză a activității acestora, manifestându-și speranța că pe locurile vacante vor fi aleși cei mai buni înlocuitori.

Trecând la concluziile raportului, A.D. Xenopol a creionat mai multe probleme. În primul rând, a propus publicarea tu-

turor lucrărilor citite în ședințele din anul anterior. În acest mod, publicul era ținut la curent cu lucrările Academiei.

În al doilea rând, comisia a observat „stricarea” limbii române în toate sferele societății, cu excepția Bisericii: „În limba științifică, în cea juridică, în cea comercială și industrială, neologismele foiesc chiar și acolo unde ele nu ar trebui să fie îngăduite. Construcțiile gramaticale și sintactice sunt imitate fără conștiință după limba franceză”. Propunerea comisiei a fost de a se dezbate în aceeași sesiune problema alterării limbii române, cu scopul de a se opri „răul de-acum înainte, dacă nu se mai poate îndrepta cel ce s-a făcut”.

În al treilea rând, s-a cerut ca Nicolae Densusianu (1846-1911) să completeze seria documentelor extrase din publicațiile vremii cu cele care i-au scăpat din vedere (rapoartele consulilor străini), pentru a nu-i induce în eroare pe cercetătorii colecției care credeau că aceasta cuprinde toate documentele referitoare la Istoria Românilor.

Raportul a fost aprobat fără rețineri de plenul Academiei.

Disensiuni academice (1908)

Nu de puține ori, academicienii au dezbătut despre nerespectarea Regulamentului Academiei de către unii dintre membri acesteia. A. Saligny (1854-1925), președinte al Academiei Române în perioada 1907-1910, le-a adus la cunoștința colegilor săi, în ședința din 30 mai 1908, că A.D. Xenopol (1847-1920) urma să țină, peste o săptămână, o comunicare asupra *Legilor și seriilor în știință și în istorie*.

Ioan Bianu (1856-1935) a constatat că A.D. Xenopol a mai ținut o comunicare asemănătoare în ședința precedentă, fără manuscris și fără a prezenta un rezumat al ei pentru publicare. În acest caz nu s-au respectat articolele 35 și 61 din Regulamentul Academiei. „Desconsiderarea regulilor stabilite de Academie – a continuat I. Bianu –, de către înșiși membrii

ei nu constituie o primejdie? S-a spus că înainte de a fi cetite în ședințele publice, lucrările membrilor să nu treacă prin Secțiuni, cum cere regulamentul, pentru motive de încredere reciprocă și colegialitate. Dar să se observe cel puțin celelalte prescrieri ale regulamentului, ca lucrările membrilor să fie cetite, cum au fost până acum, nu expuse sub formă de conferință improvizată, dar necitită”. În consecință, I. Bianu i-a atras atenția lui A. Saligny și academicienilor prezenți despre abaterea lui A.D. Xenopol, considerând-o periculoasă ca perspectivă.

Istoricul și filologul Ioan Bogdan (1864-1919) a precizat că observația lui I. Bianu a fost întemeiată, având la bază statutele și regulamentele Academiei. De altfel, „comunicările făcute sub formă de conferințe nu se potrivesc cu seriozitatea Academiei” – afirma I. Bogdan –, care a și propus să se ia o hotărâre definitivă în privința aplicării Regulamentului. În discuție a intervenit și doctorul C.I. Istrati (1850-1918), militând pentru respectarea Regulamentului. Soluția aleasă a fost atragerea atenției lui A.D. Xenopol pentru a se conforma dispozițiilor privitoare „la comunicările în ședințele publice ale Academiei”.

În consecință, A. Saligny i-a scris lui A.D. Xenopol, la 30 mai 1908, atrăgându-i atenția să respecte articolele 35 și 61 din Regulamentul Academiei. A.D. Xenopol și-a citit comunicarea în ședința Academiei din 6 iunie 1908, respectând principiile înaltului for.

Raportul Kalinderu (1909)

Membrii Academiei Române s-au confruntat în ședința din 14 mai 1909 cu o serie de opinii divergente, când I. Kalinderu (1840-1913) a citit *Raportul Comisiunii Fundației Oteteleșanu despre lucrările făcute în 1908-1909*. Astfel, Fundația Oteteleșanu a avut, în anul al VI-lea, 16 eleve, din care trei

s-au retras, 11 locuiau cu părinții, iar două s-au căsătorit, îndeplinindu-se dorința fondatorului „de a se crește mame de familie, fără pretenții sau lux”. I. Kalinderu, dorind ca elevele să poată administra gospodăria mai mari, instituții sau să lucreze și ca profesoare în școlile profesionale ale statului, a intervenit la Spiru Haret (1851-1912), membru al Academiei și ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice, pentru schimbarea programei școlare la Fundația Oteteleșanu în scopul amintit.

Sp. Haret l-a delegat pe Teodoru, secretar general în Ministerul Instrucțiunii, să analizeze „chestiunea”.

A.D. Xenopol (1847-1920) s-a declarat împotriva modificărilor prin care școala de la Măgurele trebuia să se transforme într-o pepinieră de funcționare, din cauză că nu se respecta testamentul lui Oteteleșanu, care prevedea ca fetele Institutului să devină „elemente morale, inteligente și puternice ale vieții private”. I. Kalinderu a precizat că A.D. Xenopol „nu cunoaște bine chestiunea”, întrucât fetele, până se căsătoreau, aveau un mijloc de a-și câștiga existența pe care puteau să-l continue și după fericitul eveniment, care le aducea un dar de 300 de lei potrivit Testamentului. A.D. Xenopol nu a renunțat, afirmând că nu se îndeplineau dispozițiile lui Oteteleșanu care prevedeau că fetele trebuiau să primească 2.500 de lei ca zestre, problemă pe care a ridicat-o și în 1904, fără să se țină „seamă de observațiunile mele”.

Gr.G. Tocilescu (1850-1909) a intervenit în apărarea lui I. Kalinderu, susținând că A.D. Xenopol avea o „idee neconformă cu realitatea”. Totuși, doctorul C.I. Istrati (1850-1918) i-a dat dreptate lui A.D. Xenopol, afirmând „că cel mai bun serviciu care se poate face unui prieten adevărat este să-i spui adevărul curat”. În consecință, C.I. Istrati a susținut ideea lui A.D. Xenopol, precizând că școala de la Măgurele „nu-și urmează menirea arătată în testament și acum pare că se voește a se face un pas greșit, când se caută a se obține pentru absolutele școlii intrarea în învățământul profesional și primar

rural”. În cele din urmă raportul prezentat de I. Kalinderu a fost luat la cunoștință și aprobat, fără modificări, de membrii Academiei.

Când academicienii se plimbă cu vaporul (1909)

În perioada 1907-1910, inginerul Anghel Saligny (1854-1925) a îndeplinit funcția de președinte al Academiei Române.

În al doilea an de mandat, acesta și-a invitat colegii la o excursie cu vaporul pe Dunăre, în zilele de 3 și 4 mai 1909, dorind ca aceștia să admire Podul *Regele Carol I* și Portul Constanța, proiecte pe care le-a realizat personal.

O parte dintre invitații au fost trimise telegrafic. Astfel, din cauză că telefonul Academiei nu a funcționat, la 1 mai 1909, A. Saligny i-a scris lui Ioan Bianu (1856-1935), secretar general, rugându-l să-i telegrafieze domnului Bușan cu textul: „Rugăm stăruitor veniți pentru excursia pe Dunăre, duminică și luni, cu doamna. Sosiți mâine, sâmbătă seara”.

Membrii Academiei care au fost prezenți la deschiderea Sesiunii Generale a Academiei Române, la 1 mai 1909, au primit invitații tipizate și marcate cu ștampila Academiei, numele destinatarilor fiind scrise de mână. Astfel, invitația adresată lui I. Bianu a avut următorul conținut: „Domnul Anghel Saligny, director general al porturilor și al navigațiunii, are onoare a ruga pe domnul Ioan Bianu să-i facă plăcerea de a participa la excursiunea pe care a organizat-o pentru colegii săi din Academie la podul peste Dunăre «Regele Carol I» și la portul Constanța”.

Invitații au plecat cu trenul din Gara de Nord, la 8.10 a.m., pe ruta București-Giurgiu. Ajunși în portul Giurgiu, aceștia s-au îmbarcat, la 10.50 a.m, pe un vapor special. Au ajuns la Cernavodă la 6.00 p.m., vizitând podul peste Dunăre. La 8.06 p.m, excursioniștii s-au urcat într-un tren special, ple-

când spre Constanța, ajungând în port la 10.10 p.m. A doua zi, delegația a vizitat portul și a prânzit la bordul vaporului *Regele Carol I*. Meniul a fost diversificat. Cei prezenți au primit „mezeluri diferite”, homari, șuncă pe spanac, pui fript, salată verde, înghețată, brânzeturi și cafea. De asemenea, au avut de ales dintre bateriile cu vin de *Drăgășani*, *Știrbei*, *Riesling* sau *Bordeaux*. Pasagerii s-au întors în București la 9.35 p.m.

A.D. Xenopol (1847-1920) i-a mulțumit lui A. Saligny, în numele membrilor Academiei, „pentru frumoasa excursie pe care am făcut-o din îndemnul și sub auspiciile d-sale. Prin vizitarea minunatului pod și al lucrărilor din portul Constanța, Academia s-a putut convinge despre însemnatele progrese ale tehnicii române, care a ajuns în starea de a executa cele mai grele și mai complicate lucrări de clădiri numai cu puteri românești și cele mai multe dintre ele ieșite din școlile țării”.

Capitolul II ACCIDENTE, CRIZE, DEZASTRE

Dâmbovița inundă Bucureștiul (1865)

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) a cunoscut pe propria-i piele capriciile Dâmboviței, când apele râului au inundat Capitala și au ajuns până la catul al doilea al locuințelor (24-27 februarie 1865).

Inundațiile din 1865 au luat pe nepregătite administrația Capitalei. Circulația s-a întrerupt, existând o singură barcă, folosită de un agă și patru dorobanți care se plimbau ca și când s-ar fi dus „la nuntă”. Lipsa bărcilor s-a datorat neglijenței cu care acestea au fost întreținute, mai ales că municipalitatea primise 30 de bărci în dotare (1864).

Apele au stricat și drumul Cotrocenilor. 200 de soldați din batalionul de geniu au fost trimiși de domnitorul Cuza să-l repare, în momentul în care acesta a observat că Ministerul Lucrărilor Publice nu a intervenit pentru restabilirea comunicației.

Persoanele afectate de furia apelor au fost ajutate de un Comitet Internațional de Ajutor, condus de pastorul R. Neumeister, prioritate având „cei mai nenorociți”. Reacția negativă a opiniei publice nu a întârziat să apară, principalii vizați fiind Mitropolitul Nifon și Mihail Kogălniceanu. Acuzațiile la adresa lui M. Kogălniceanu au fost gratuite. Acesta renunțase la funcția de președinte al Consiliului de Miniștri la 26 ianuarie 1865, când își predase atribuțiile lui Constantin Bosianu.

Cauza inundațiilor a fost generată de faptul că mai mulți proprietari de mori au reținut apele Dâmboviței „într-un chip abuziv”, iar zăgăzurile care direcționau apa către „șanțuri au fost dărâmate din cauza neglijenței cu care s-au executat lucrările de conservare”. În acest context domnitorul Cuza i-a sugerat lui M. Kogălniceanu să organizeze un comitet care să rezolve pe viitor problemele legate de posibilele inundații. Acesta s-a format la scurt timp, fiind compus mai ales din politicieni. Prima măsură a fost deschiderea unei liste de subscripții pentru sinistrați. Numele celor care au contribuit cu bani s-au consemnat în registre șnuruite, iar evidența acestora s-a publicat periodic în „Monitorul Oficial”.

Ulterior, domnitorul Cuza a promulgat *Legea pentru desființarea morilor de pe râul Dâmbovița* (18/30 Martie 1865). Potrivit acesteia, se desființau toate obstacolele existente pe râu în interiorul dar și în afara Capitalei. Se prevedea realizarea de studii pentru canalizarea Dâmboviței, proiectul urmând să se finalizeze în doi ani. În pofida acestei legi, morile, cea mai mare podoabă a Dâmboviței, au fost desființate abia la rectificarea râului, realizată în perioada 1880-1884.

Incendii la Expoziția Generală Română (1906)

Regele Carol I (1866-1914) a inaugurat în Parcul *Carol I* din București, la 6 iunie 1906, Expoziția Generală Română. Se aniversau cu acest prilej 40 de ani de domnie ai suveranului român.

Un „musafir” nepoftit și-a făcut simțită prezența încă de la prima noapte de la deschiderea Expoziției. Mulțimea alerga curioasă la ora unu noaptea să vadă cum arde pavilionul Cofetăriei Regale, devenită scrum într-o oră. În acel moment au ajuns și pompierii de la obiectivele *Centrala* și *Cometa*. Intervenția întârziată a acestora s-a datorat inexistenței în Expozi-

ție a unui post telefonic, pentru a fi anunțați în timp util. De asemenea, exceptând lumina torțelor, la fața locului domnea un întuneric deplin, pompierii fiind obligați să lucreze la lumina flăcărilor. Lipsa surselor de lumină s-a datorat furtului lămpilor folosite la iluminat de cetățenii care locuiau în vecinătatea Expoziției. A doua zi s-a identificat și cauza incendiului, salariații cofetăriei regale fiind acuzați de neglijență, din cauza amplasării unor scânduri uscate în apropierea cuptorului.

O explozie urmată de un incendiu s-a produs în noaptea de 20 iunie 1906 în depozitul de pulbere și artificii instalat în fața lacului Expoziției. Magazonerul Constantin Tomescu împreună cu ajutorul său, Lazăr Hirch, și soldatul Marin Ciobanu aranjau în magazie sacii cu pulbere. Sergentul Alexandru Lăzărescu le-a întrerupt activitatea cerând magazionerului un revolver pentru declanșarea unor explozii controlate pe lac, între vasele care imitau lupte navale celebre din istorie. Sergentului nu i-a plăcut calitatea armei solicitând înlocuirea acesteia. C. Tomescu i-a smuls revolverul din mână. Pistolul s-a descărcat într-un pachet cu fitiluri pentru artificii, izbucnind focul. C. Tomescu a închis ușa magaziei, dorind ca incendiul să nu fie observat de afară și sperând că-l va stinge.

După câteva momente s-a produs o explozie puternică, determinată de 4 kg de praf de pușcă și 5 kg de artificii aflate în interior. Paznicul Ciorlo Ciato i-a aruncat pe cei cuprinși de flăcări în lac. Marinarii au scos răniții din apă transportându-i cu târgile la pavilionul societății de salvare, aceștia fiind pansați de doctorul Bauberger. Ulterior au fost transportați cu patru furgonete la Spitalul Colțea unde s-a constatat starea gravă a lui C. Tomescu, care, de altfel, a și decedat a doua zi. Procurorul Budișteanu și inspectorul de poliție Solomonescu au anchetat cauzele exploziei. Oamenii legii au stabilit, în scurt timp, că întreaga răspundere pentru accident apăsa pe umerii... mortului.

Preoții se ceartă pentru penitenciare (1907)

Direcția Penitenciarelor din cadrul Ministerului de Interne a hotărât, la 26 septembrie 1907, să dezvolte în rândul condamnaților un sentiment religios, cu ajutorul unor preoți tineri, care să officieze serviciul divin în capelele penitenciarelor, în zilele de duminică și cu prilejul sărbătorilor legale. Se spera în acest mod că deținuții aveau să fie convinși să trăiască în conformitate cu preceptele religioase în momentul eliberării lor. Preoții primeau indemnizații de locuință, iluminat și încălzit și o leafă lunară de 200 de lei.

Pentru aplicarea programului, Direcția Penitenciarelor s-a adresat, la 5 octombrie 1907, Mitropolitului Sucevei și Moldovei și Episcopului Dunării de Jos, solicitându-le să recomande „persoane apte și devotate ideii ce urmărim (...) preoți culți, care să țină conferințe moral-sociale condamnaților de cel puțin patru ori pe lună în oricare din zilele săptămânii”.

Conferințele s-au ținut la penitenciarele din localitățile Brăila, Constanța, Craiova, Doftana, Galați, Iași și Tulcea. Nu a mai fost necesară plata indemnizației de locuință, din cauză că au fost aleși preoți care domiciliau în localitățile menționate. Preoții au fost rugați să lase manuscrisele conducerii penitenciarului, după ținerea conferințelor. Acestea urmau să fie tipărite în broșuri și să fie puse la dispoziția condamnaților.

Conferințele au rotunjit veniturile unor preoți. Așa se explică de ce mai mulți slujitori ai Bisericii au fost interesați să fie desemnați să lucreze în penitenciare. Unul dintre incidente a fost înregistrat la Penitenciarul din Craiova, unde părintele Ioan Popescu de la biserica Sf. Ilie a fost numit predicator. Decizia a determinat nemulțumirea preotului S. Romulus, care lucra la biserica Sf. Nicolae din Craiova și îndeplinea funcția de confesor la același penitenciar. S. Romulus a solicitat con-

ducerii penitenciarului, la 16 iulie 1907, să fie numit și predicator, „fiind chiar compatibil cu misiunea mea de confesor”, considerându-se lovit „în demnitatea mea, deoarece prin aceasta s-a omis a se ține seama că confesor la Penitenciar e tot un licențiat în Teologie, care își îndeplinește greaua misiune de doctor sufletesc al celor închiși”. S. Romulus și-a mai argumentat cererea prin faptul că predicatorul nu avea de unde să știe ce să le spună deținuților, în condițiile în care nu era confesorul acestora și „nu are de unde afla metehnele sufletelor”.

În cele din urmă, directorul penitenciarului din Craiova a aprobat, la 25 octombrie 1907, unificarea posturilor de predicator și confesor, titularul acestora devenind S. Romulus, conform Deciziei nr. 12.515. Preotul a fost plătit cu 50 de lei/lună, pentru șase conferințe care se țineau în capela închisorii.

Accidente feroviare (1911)

O problemă care a măcinat nervii administrației C.F.R. a fost aceea a accidentelor pe căile ferate, cauzate de uzarea terasamentelor. Semnale de alarmă privind modernizarea infrastructurii s-au tras de-a lungul timpului. E.M. Brancovici, președintele Asociației comerciale de cereale din Constanța, a precizat într-un memoriu, în anul 1907, că administrația C.F.R. știa că materialul rulant și liniile ferate sunt învechite. O înlocuire treptată a acestora nu ar fi fost fiabilă, „căci ce s-ar face treptat, nu ar ajunge să înlocuiască ceea ce tot treptat se deteriorează”, în condițiile în care costul total ajungea la 100 de milioane de lei.

Având în vedere costurile ridicate privind modernizarea care nu s-ar fi realizat decât pe etape, accidentele au devenit inevitabile. O ciocnire de trenuri s-a produs în decembrie 1911, când trenul de persoane nr. 199, care circula pe ruta Dorohoi - Iași, a intrat în trenul de marfă nr. 556. S-au răsturnat 7 va-